

generał dywizji
Franciszek Żymirski

PATRON
SZKOŁY PODSTAWOWEJ W KLEMBOWIE

gen. Franciszek Żymirski

- urodzony 5 października 1778 lub 1779 w Krakowie;
- był bohaterem narodowym, człowiekiem honoru, związanym sercem z ziemią klembowską. Całe jego życie było wypełnione walką o niepodległość Ojczyzny;
- zmarł 25 lutego 1831 roku od ran odniesionych w bitwie pod Olszynką Grochowską. Swoją postawą udowodnił, że patriotyzm stanowi jedną z najważniejszych wartości w życiu człowieka.

gen. Franciszek Żymirski

- otrzymał gruntowne wykształcenie, znał język: francuski, niemiecki i łacinę;
- mówił o sobie „wojskowy po przodkach”. Bez koneksji rodzinnych i fortuny przebijał się przez kolejne szczeble kariery wojskowej, zawdzięczając wszystko własnym zdolnościom i pracowitości;
- był porucznikiem w powstaniu kościuszkowskim w 1794r.;
- w Paryżu poznał miejscową emigrację, a solidarność we lwowskiej konspiracji nie pozostała bez wpływów na późniejszą karierę.

gen. Franciszek Żymirski

- wraz z płk. Józefem Chamandem wyjechał do Włoch. Od Michała Ogińskiego otrzymał depesze dla przywódców tamtejszej emigracji, list polecający oraz melodię „Marsza dla Legionów Polskich” skomponowaną przez Michała Ogińskiego. Powierzoną przesyłkę osobiście doręczył gen. Janowi Henrykowi Dąbrowskiemu, twórcy Legionów;
- wstąpił do Legionów, a 1 czerwca 1797r. został awansowany do stopnia kapitana;
- uczestniczył w walkach Legionów we Włoszech i wziął udział w znaczących bitwach m.in. przeciw Austriakom pod Legnano, Weroną, Magnano, nad rzeką Adygą, w obronie Mantui.;
- został wysłany na San Domingo na Morzu Karaibskim, w celu tłumienia walk wyzwoleniczych przeciw Francuzom. Przeszedł 4-miesięczną morderczą walkę i ciężką chorobę – febrę haitańską. Później dostał się do niewoli u Anglików.

gen. Franciszek Żymirski

- za wstawiennictwem gen. Dąbrowskiego otrzymał przydział w 1805r. do sztabu korpusu gen. Marmonta, stacjonującego w Moguncji;
- uczestniczył w kampaniach na pogórzu dynarskim przeciw Rosjanom i Czarnogórcom zakończonych szturmem na twierdzę Kotor nad Atlantykiem.

Ojczyzna nie zapomniała o swoim synu.

- w 1807r został odkomenderowany do kraju i nowo tworzonego Wojska Polskiego;
- 6 luty 1808r. udekorowany osobiście przez księcia Józefa Poniatowskiego Krzyżem Kawalerskim Orderu Virtuti Militari;
- awansowany na grosmajora 5 Pułku Piechoty;
- objął dowództwo twierdzy częstochowskiej, a 17 kwietnia 1811r. awansowany na d-cę 13 Pułku Piechoty;
- przebywał w niewoli rosyjskiej przez 5 m-cy;
- w 1813r. cesarz Napoleon nadał Franciszkowi Żymirskiemu Krzyż Kawalerski Legii Honorowej.

gen. Żymirski i Klembów

- podczas pobytu w Zamościu Franciszek Żymirski poznał dom rodzinny Karskich w Zdanowie i swoją przyszłą żonę Salomeę;
- w 1815r. zawarł związek małżeński z Salomeą Karską;
- 1817r. awansowany do stopnia generała brygady, osiągnął pewną stabilizację materialną.;
- przyjął w dzierżawie folwark Sulejów k. Tłuszcza;
- 9 marca 1822r kupił dobra Klembów (Klembów i Zamość Klembowski, Krusze i Borki oraz przyległości i przynależności z nim związane).

DOBRY GOSPODARZ

- wybudował wiele nowych obiektów, w tym obszerny zajazd i murowane budynki gospodarcze;
- dbał o rozwój gospodarczy i ekonomiczny nabytych dóbr, wprowadzał nowoczesne metody gospodarowania;
- cenne dla oświaty było zorganizowanie **szkoły elementarnej**. W kronice szkolnej z lat 60-tych XXw. zapisano „... w 1980 roku szkółka zbudowana z drewna mieściła się w Zamościu.”

DOBRY GOSPODARZ

- Generał Franciszek Żymirski cały багаż doświadczeń życiowych i spostrzeżeń gospodarczych ze świata przeniósł na grunt Klembowa, wprowadzając uprzemysłowienie rolnictwa. Wyprzedził miejscowy rozwój gospodarczy o kilkanaście lat. Wszystkie inwestycje pokrywane były z własnych zasobów finansowych całości dóbr oraz generalskiego uposażenia.

DOBRY GOSPODARZ

- w latach 1823 – 1829 odbudował zniszczony podczas insurekcji kościuszkowskiej kościół;
- przenosząc ośrodek dóbr z Łysobyk do Klembowa, w krótkim czasie stworzył potężny ośrodek administracyjno-gospodarczy i parafialny;
- dbał o warunki życiowe i poziom umysłowy swoich podwładnych. Wprowadził obowiązkową naukę czytania i pisanie;
- zlecił przygotowanie elementarza zatytułowanego „Nauka czytania pisma polskiego wydana dla użytku żołnierza XIII Pułku Piechoty”.

WALKA O NIEPODLEGŁOŚĆ

- 29 listopada 1830r. wybuchło powstanie listopadowe;
- kiedy przyszedł czas zdecydowanego działania, Żymirski wypowiedział słowa:

„Jestem Polakiem i tam pójdę, gdzie naród i wojsko będzie i jeśli przyjdzie do wojny, czynem dowiodę, ile Ojczyźnie wiernym być umiem”.

OSTATNIA BITWA

- 25 lutego 1831r. dowodził 2 Dywizją Piechoty w bitwie o Olszynkę Grochowską, broniącą kluczowej pozycji. Dywizja poniosła ogromne straty, ale przez wiele godzin powstrzymywała gwałtowne ataki rosyjskie;
- w trakcie ostatniego kontrataku kula armatnia trafiła generała Żymirskiego „prawie mu ramię urwało”. Zniesiony z pola bitwy generał został przewieziony z Grochowa do wojskowego szpitala;
- na skutek odniesionych ran w bitwie, zmarł w obecności najbliższych przyjaciół 14 października 1831r.

DZIEDZICTWO

- w krypcie na miejscowym cmentarzu pochowani są:
Synowa generała Aleksandra Lubicz-Zaleska Żymirska,
żona Józefa, oraz wnukowie: Władysław Żymirski
i Zofia Żymirska Maleczyńska późniejsza Wysocka;
- krypta z prochami generała została dwukrotnie
sprofanowana w 1920r. i 1944r.;
- 25 lutego 1931 r., w setną rocznicę śmierci generała,
odbyły się uroczystości żałobne z udziałem generalicji
Wojska Polskiego. **Do dziś odbywają się uroczystości
upamiętniające tę postać w rocznicę śmierci generała.**

Żył jak mu Bóg, Ojczyzna i honor kazały.

Dla Ojczyzny poświęcił wszystko:

„ponad 35 lat służby wojskowej,
swoój dorobek materialny,
szczęście rodzinne
złożył życie na ołtarzu Ojczyzny”.

